

Áttelelő vöröshagyma termesztéstechnológiai javaslat

Terület kiválasztás

Az áttelelő vöröshagyma talajigénye megegyezik a tavaszi vetésű hagymáéval. A talajvíz ne legyen magas. Fontos, hogy az elővetemény korán lekerüljön, hogy az augusztusi vetéshez a talajt időben, jó minőségben elő lehessen készíteni.

Talajelőkészítés

Az augusztusi vetéshez jó magágyat készíteni általában nehéz. Ennek érdekében ajánlatos a talaj előkészítés során a területet beöntözni. A vetéshez jól elmunkált, aprómorzás, ülepedett, megfelelő nedvességtartalmú, gyom- és gyommagmentes talaj álljon rendelkezésre.

Tápanyagellátás

A tápanyagszükségletet mindenkor talajvizsgálati eredmények alapján határozzuk meg. Általánosságban az áttelelő vöröshagyma tápanyagigénye a tavaszi vetésű hagymáéval azonosnak mondható.

Foszforból 50-60 kg, káliumból 180 kg hatóanyag elégíti ki a vöröshagyma igényeit. Az áttelelő vöröshagyma szüksége nitrogénből 150-180 kg. Ezt a mennyiséget három részletben juttatjuk ki: 40-45%-át őszelel, 20-30%-át tél végén (február), a fennmaradó mennyiséget a hagyma fejképződésének megindulásakor (április). Ősszelel a nitrogén túladagolása fokozza a kifagyás veszélyét. Érdemes a hagymát tápanyaggal folyamatosan ellátni, melyben nagy segítségünkre vannak a vízőldékony összetett műtrágyák.

Vetés

A vetést augusztus 20-30-a között javasoljuk elvégezni.

- A korai és középerésű fajtákat augusztus 20-25-e között
- A késői érésű fajtákat augusztus 25-30-a között.

A vetési sortávolság (25-35 cm), a vetésmélység (2,5-3,0 cm) azonos a tavaszi vetésű hagymáéval. Egyaránt ajánlott a sávos és különböző elrendezésű ikersoros vetés módok. Vetéshez lehetőleg pontosan szabályozható korszerű precíziós, szemenkénti vetőgépet használjunk. Ezzel a vetésmélység és a tőállomány pontosan beállítható és jelentős mennyiségű vetőmag megtakarítható, ami különösen a drágább hibrid vetőmag használata esetén lényeges. A vetendő magmennyiség 0,95-1,25 millió szem/ha, az előállítani kívánt hagyma átmérőjének figyelembe vételével.

Hazai gyakorlat szerint 30-35 csíra/fm vetése ajánlott, ebből – a technológia pontos betartása, gondos ápolás és átlagos időjárási körülmények között – mindössze 15-20 %-os a kiesés, így 27-30 hagyma takarítható be folyóméterenként.

Öntözés

A vetés utáni azonnali kelesztő öntözés igen fontos, mert a csírázás megindulása és nem a vetés ideje a lényeg. Az áttelelő vöröshagyma megfelelő, egyenletes fejlődése érdekében a csapadéktól függően rendszeresen, kis vízádagokkal kell öntözni. Tavasszal csak csapadékhiány esetén szükséges az öntözés.

Öntözés nélkül az áttelelő vöröshagyma termesztésére vállalkozni túl kockázatos.

Gyomirtás

A gyomirtást már a talaj-előkészítés során meg kell kezdeni, hogy a gyommagvak még a vetés előtt kicsírázzanak. Az áttelelő vöröshagymában is alkalmazhatók azok a gyomirtó szerek, amelyek a tavaszi vetésben használatosak.

Herbicides gyomirtásnál figyelembe kell venni, hogy a kezelések csökkentik ill. néhány napra megállítják a növények fejlődését. Kedvező őszi időjárás esetén a növények túlfejlődésének megakadályozására is felhasználható a herbicides kezelés. A hazai gyakorlatban többek között a Stomp Aqua, Lentagran WP, Lontrel 72 SG, Criptic 400 EC, Emblem készítményeket használjuk.

Növényvédelem

Peronoszpóra és alternária ellen Acrobat MZ WG, Amistar Top, Ridomil Gold Plus, Signum WG nyújt segítséget. Szürkepenész ellen az Amistar Top, vagy a Switch 62,5 WP. A hagymát károsító talajlakó kártevők ellen Force 1,5 G, tripsz, hagymalégy, hagymaaknázó légy, levéltetvek ellen a Cyperkill Max, Danadim Progress, vagy a Laser készítmények nyújtanak segítséget. A kultúrában felhasználható szerek listáját folyamatosan kísérik figyelemmel a Növényvédőszeres, termésközlő anyagok könyv évenként megjelenő kiadványában, illetve az interneten.

Betakarítás

Az áttelelő vöröshagyma szárdölése május vége- június vége között van a fajták tenésziidejétől függően. A szárdöléskor ajánlatos a levélzetet 10 cm magasan levágni, a hagymákat kiszedni és szárítani. Az áttelelő vöröshagyma héja – különösen a korai fajtáké – vékony, kevés, olykor repedezett, könnyen sérül, ezért óvatos kezelést igényel. Az áttelelő vöröshagyma májusban főzőhagymaként ill. korábban, áprilisban zöldhagymaként is szedhető. Ilyenkor az esetleg magszárat hozó egyedek is haszonnal kiszedhetők, eltávolításuk a jó minőségű áru előállítására érdekében egyébként is szükséges.

Felhasználás, tárolás

Az áttelelő vöröshagyma friss piaci ellátásra alkalmas. Szárazanyagtartalma viszonylag alacsony, 7-10 % körüli. Tárolhatósága gyengébb, mint a tavaszi vetésű hagymáknak, ugyanakkor jó körülmények között tárolásuk sikeres lehet.

Fajták

A termesztés sikerére a fajtának lényeges hatása van.

A Bejo Zaden B.V. által forgalmazott fajták magyarországi termesztésben beváltak, sikerrel termesztethetők.

A sikeres termesztés alapvető feltétele a termesztéstechnológia minden elemének pontos betartása!

A legfontosabb cél, hogy november végén – a tél beálltakor – a növények egészségesek, egyenletes fejlettségűek, un. ceruza-vastagságúak legyenek. Az ilyen fejlettségű növényállomány – a tapasztalatok szerint – a – 20°C-os, hó nélküli hideget is elviseli nagyobb kipusztulás nélkül.

A nem kellően megerősödött, fejletlenebb állomány kifagyásának, illetve felfagyásának a veszélye nagyobb, míg a fejlettebb növényállományban a felmagzás (magszárképződés) mértéke lehet nagy.

További információkért keresse szaktanácsadóinkat:

Kádár András területi képviselő
Észak-Magyarország
2942 Nagyigmánd, Búzavirág u. 6.
M: +36 30 960 4489
E: kadar.andras@ritsat.hu

Benák Péter területi képviselő
Dél-Magyarország
6781 Domaszék, Radnóti u. 6.
M: +36 30 284 9793
E: benak.peter@ritsat.hu